

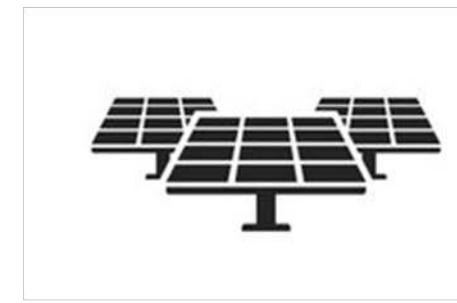
SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
AGRONOMSKI FAKULTET

izv.prof.dr.sc. Ines Hrdalo, kraj.arh.

**SPUO, PUO, HIA -
prirodna i kulturna
baština**

SPUO

- Strateška procjena utjecaja na okoliš je postupak kojim se procjenjuju vjerojatni značajniji utjecaji na okoliš koji mogu nastati provedbom plana ili Programa (Zakon o zaštiti okoliša).
- Stimulira ulogu i pojačava utjecaj organa nadležnih za zaštitu okoliša na svim razinama odlučivanja.
- Definicija okoliša (geografskog rječnik (Cvitanović, 2002)) "složen prirodno i društveni pojam za područje Zemlje koje su oblikovali i sadržajno ispunili prirodni i društveni procesi"; okoliš čine "prirodno okruženje, zrak, tlo, voda i more, klima, biljni i životinjski svijet u ukupnosti uzajamnog djelovanja i kulturna baština kao dio okruženja, koje je stvorio čovjek" (nadopuna Bognar).

PUO

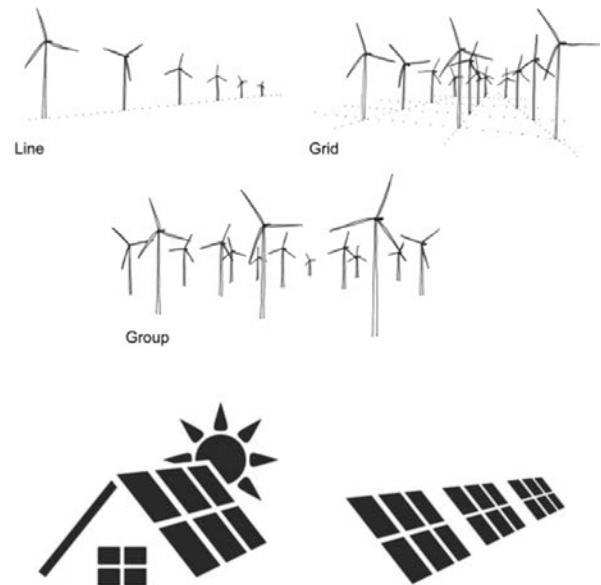
- Procjena utjecaja na okoliš je postupak ocjenjivanja prihvatljivosti namjeravanog zahvata s obzirom na okoliš i određivanje potrebnih mjera zaštite okoliša, kako bi se utjecaji sveli na najmanju moguću mjeru i postigla najveća moguća očuvanost kakvoće okoliša.
Postupak procjene provodi se već u ranoj fazi planiranja zahvata i to prije izdavanja lokacijske dozvole ili drugog odobrenja za zahvat za koji izdavanje lokacijske dozvole nije obvezno (Ministarstvo zelene tranzicije)
- Procjena utjecaja na okoliš treba u stvari biti proaktivna, budući je integrirani dio procesa odlučivanja. Poboljšava transparentnost odlučivanja i uključuje javnost u proces.

PUO/SPUO

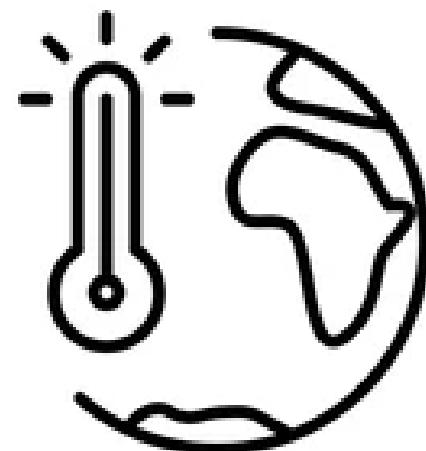
- Kod Puo zahvata je lokacija vec određena prostornim planom i jedina mogućnost smanjivanja utjecaja je tehnoloska promjena zahvata.
Kod SPUO iako nije obvezujuć, postoji više mogućnosti izmjena i to je alat koji bi se više trebao uvažavati da se ne donose prostorni planovi za koje se zna da imaju zahvate koji neće dobiti pozitivno mišljenje o prihvatljivosti

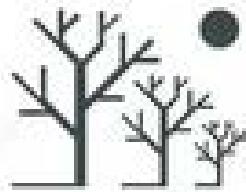
da li? gdje?
kakav tip razvojne aktivnosti planirati?

- odgovor na višoj razini odlučivanja
- razina projekta ostaje malo slobodnog prostora za razmatranje opcija ili mjera za suzbijanje negativnih utjecaja

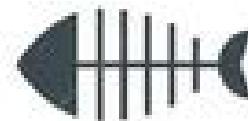

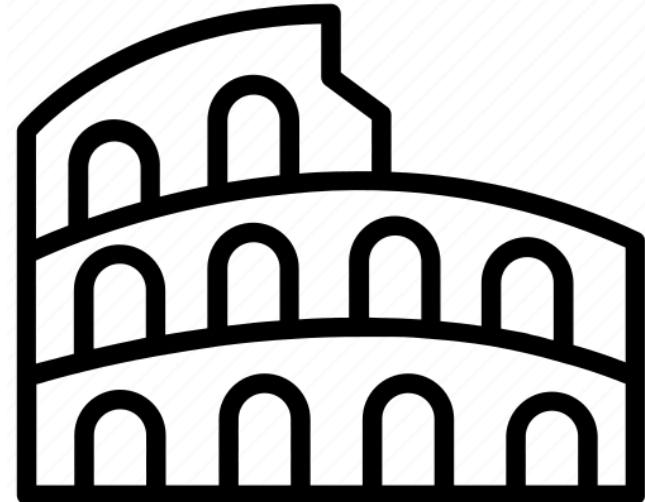
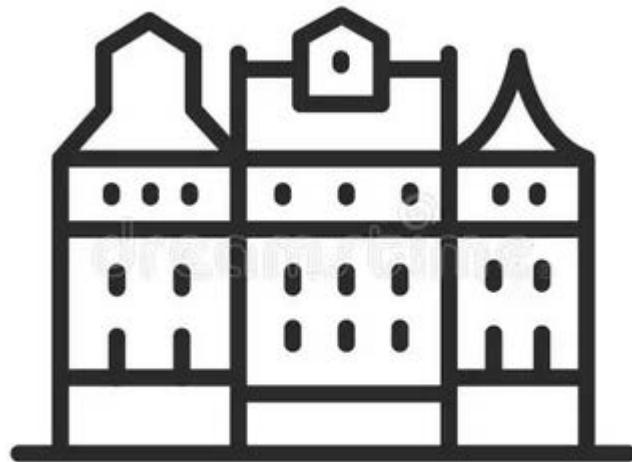
- SPUO – savjetodavni instrument;
PUO – upravni instrument

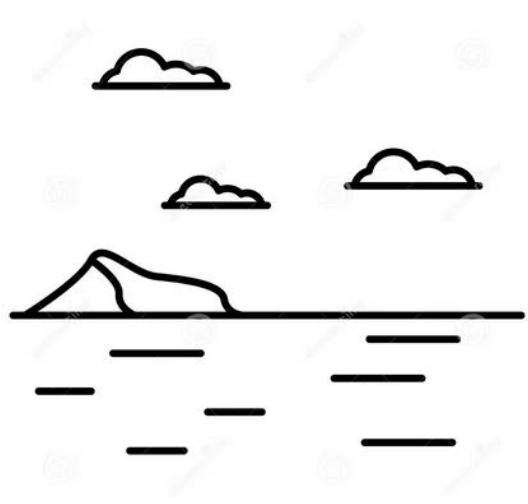

Klimatske promjene

Town

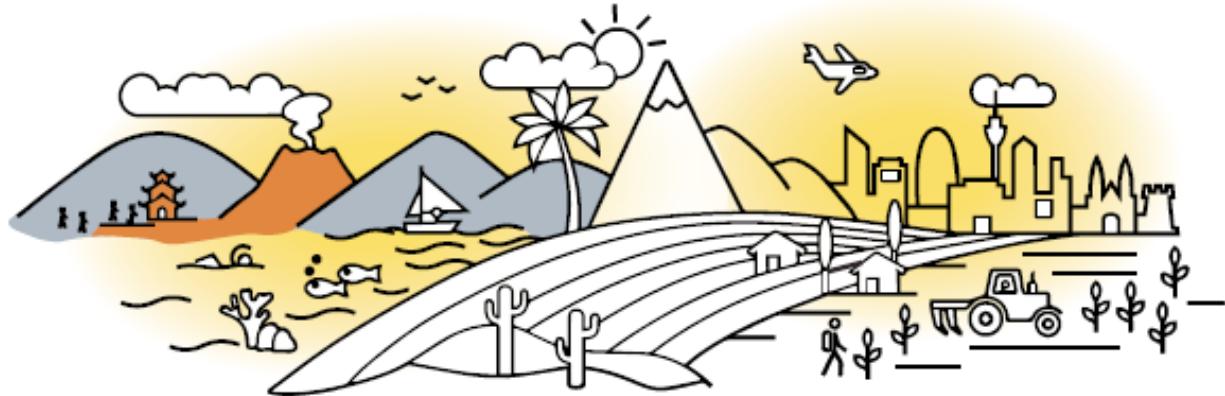
HIA

- Procjena utjecaja na svjetsku baštinu (lokaliteti pod zaštitom Unesca – prirodna i kulturna baština različitog mjerila)

Obuhvat HIA-e određen je prema preporukama Odbora za svjetsku baštinu i prilagođava se smjernicama ICOMOSa za HIA-u (2011.)

HIA nastoji identificirati ključne utjecaje (pozitivne, negativne, izravne i neizravne na atribute iznimne univerzalne vrijednosti), mjere ublažavanja kako bi se umanjili mogući negativni utjecaji na lokalitete pod zaštitom kao i na njihovu autentičnost i integritet.

HIA

World Heritage property

WH buffer zone

Wider setting

- Značajni su:

Lokalitet

Buffer zona oko lokaliteta (podupire vrijednosti lokaliteta npr. očuvanje pozadine skyline)

Širi kontekst (topografija, prirodno i antropogeno okruženje, prostorni uzorci, prostorna organizacija, vizualni odnosi) djeluje na autentičnost i integritet lokacije

Krajobraz kao vrijednost

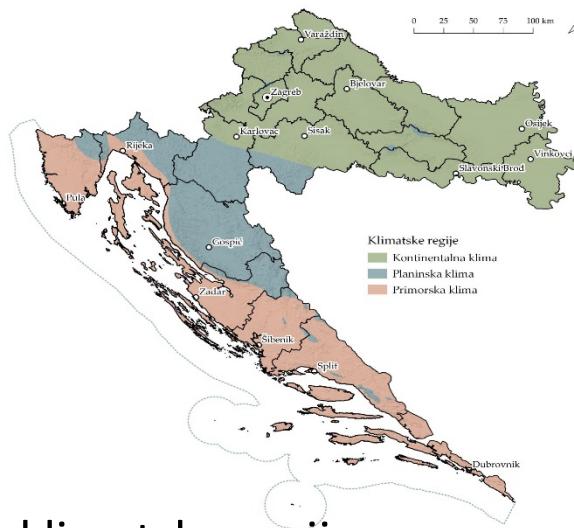
"Landscape is not just an esthetic background to life, it is rather a framework, scenery that at the same time expresses, sets conditions...'' Relph, E., Place and Placelessness, p. 122. London 1976.

■ **Mediteranski krajobraz**

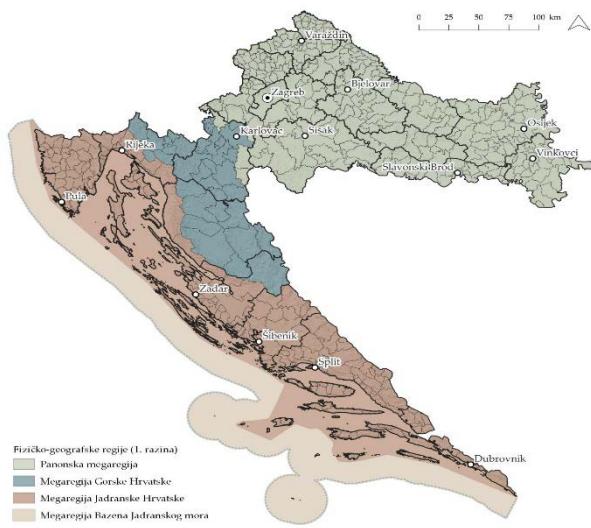
predstavlja jedinstvenu strukturnu kombinaciju prirodnih, geografskih, društvenih, etničkih i, iznad svega, kulturnih obilježja (kulturna koljevka zapadne civilizacije)

Urbane i ruralne cjeline / agrikulturni krajobraz / prirodni krajobraz

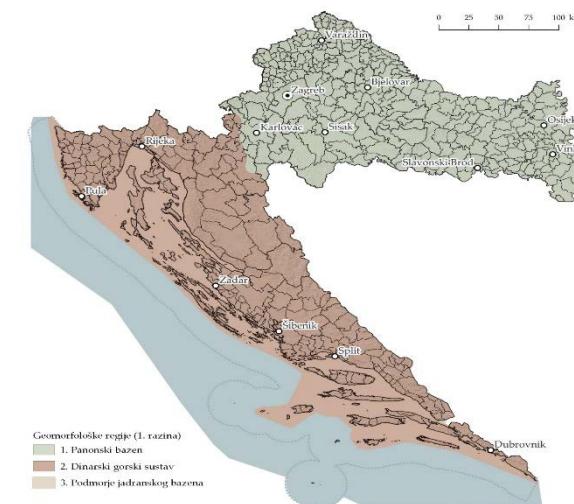
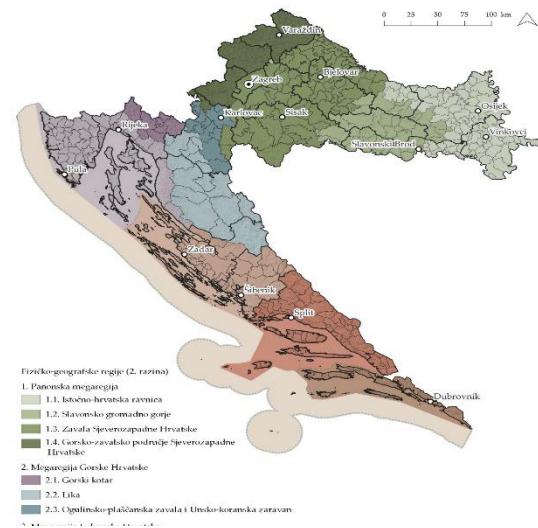
Krajobrazna osnova kao podloga

klimatske regije

prirodno - geografske regije

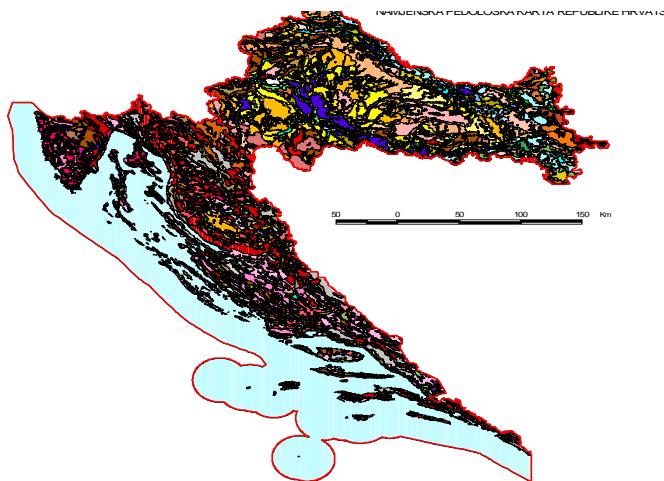

geomorfološke regije raznih razina

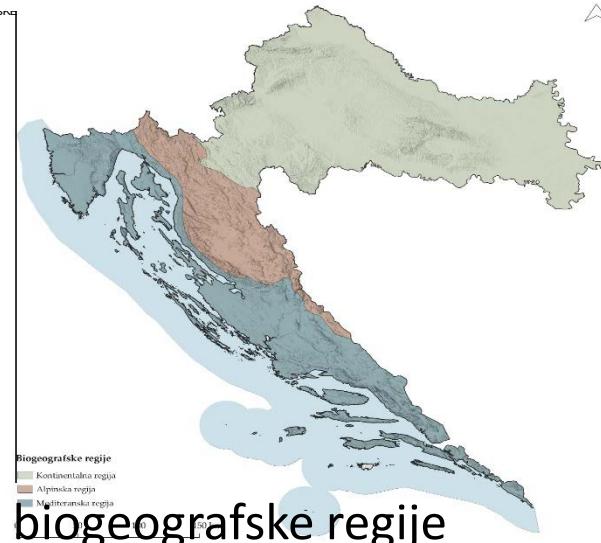
Krajobrazna osnova kao podloga

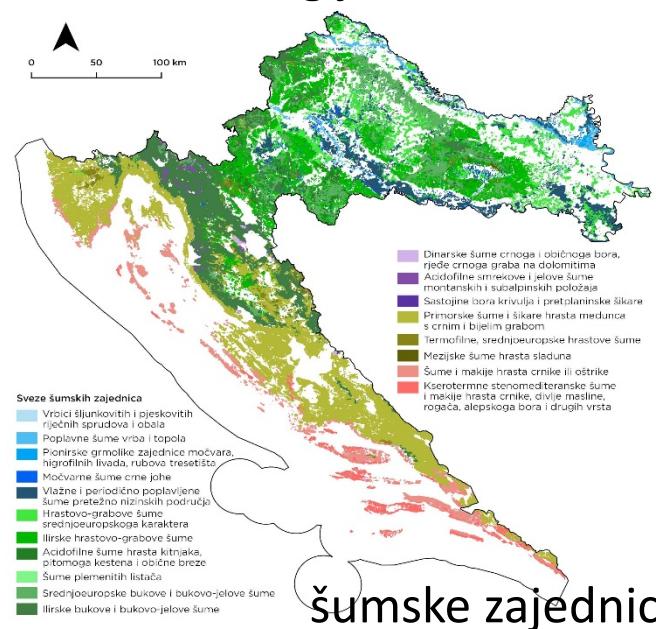
hidrološke regije

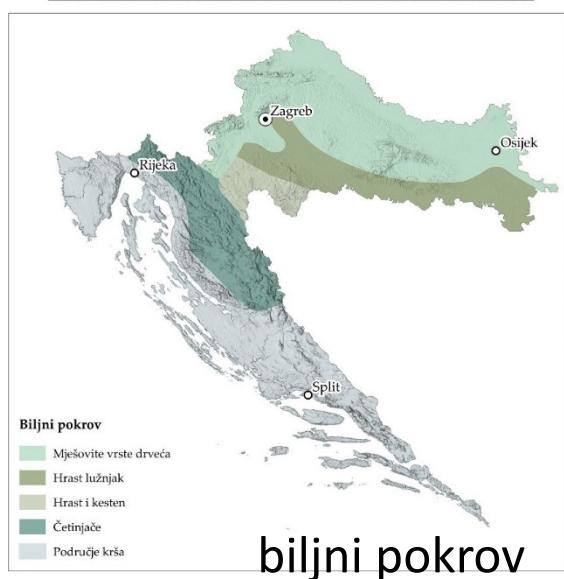
pedologija

biogeografske regije

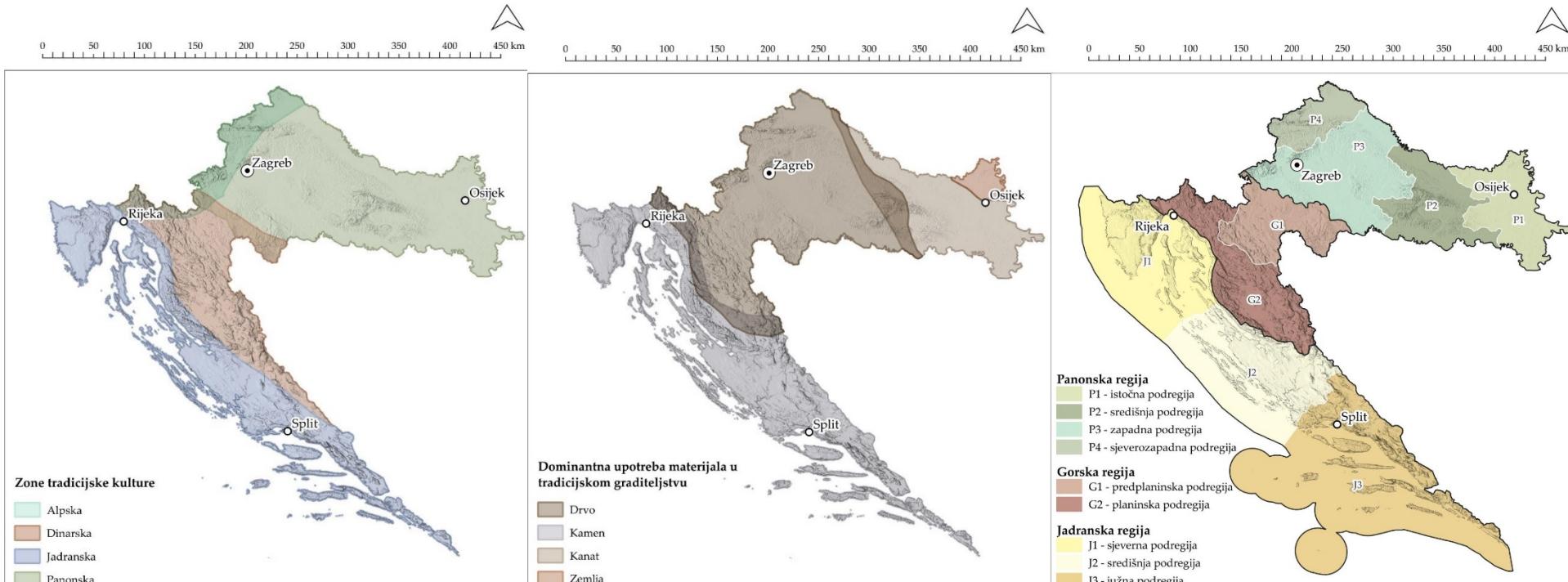

šumske zajednice

biljni pokrov

Krajobrazna osnova kao podloga

Poljoprivredne regije

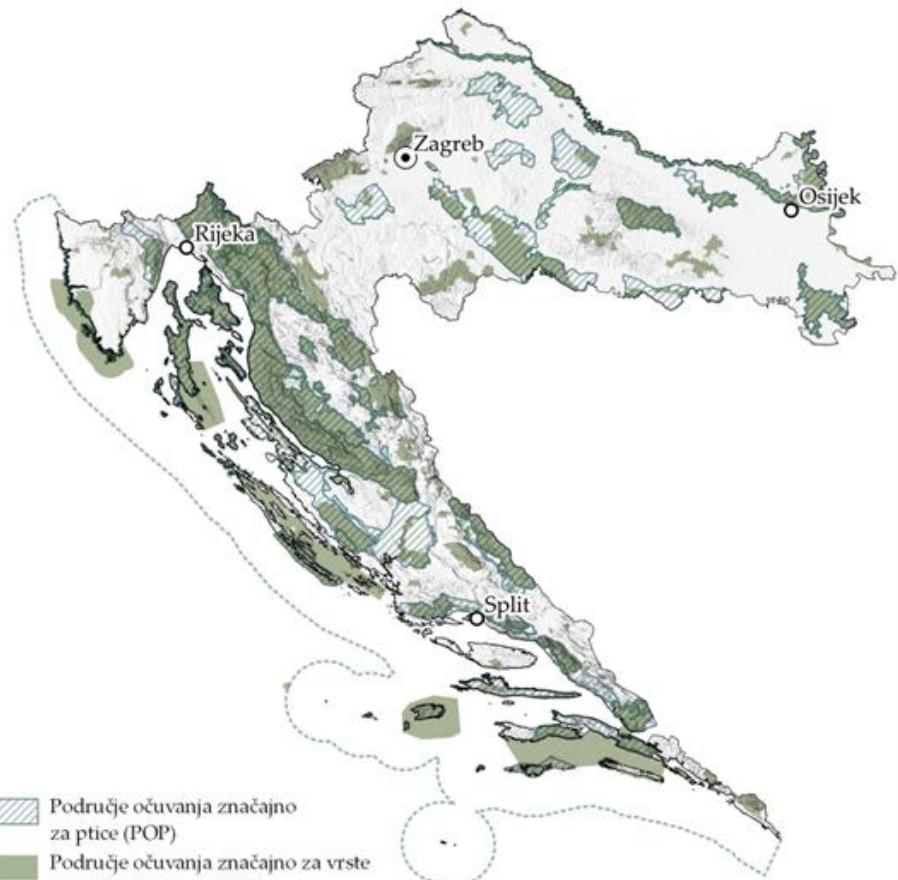
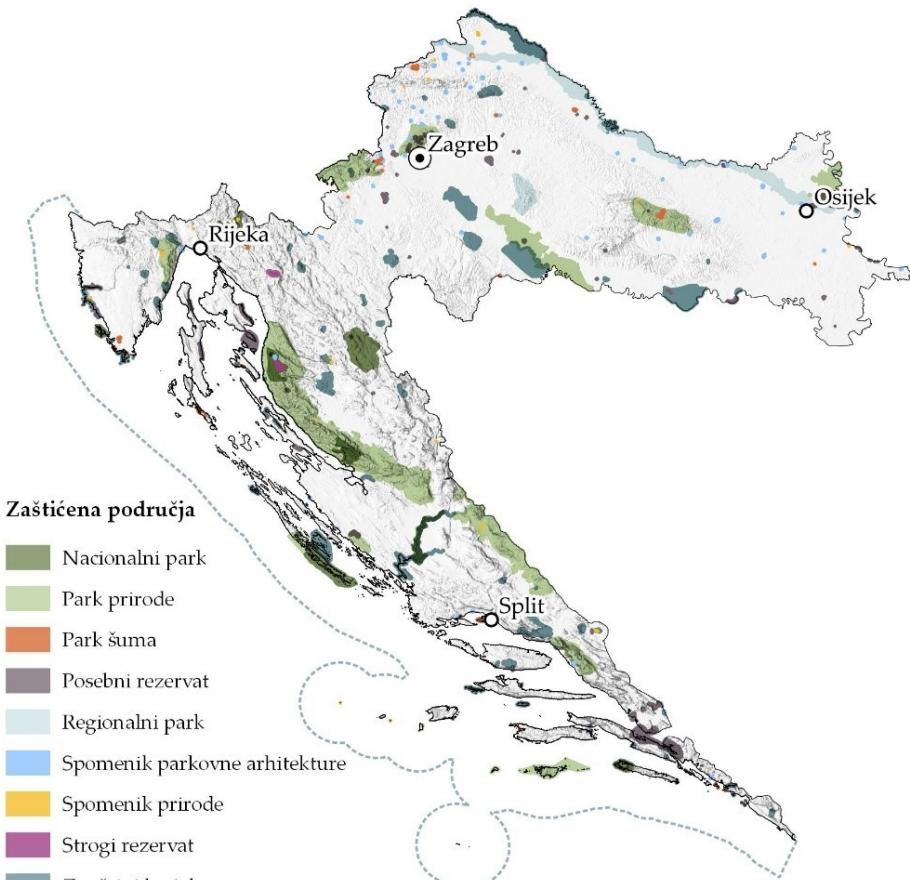
Krajobrazna osnova kao podloga

0 50 100 150 200 250 300 350 400 450 km

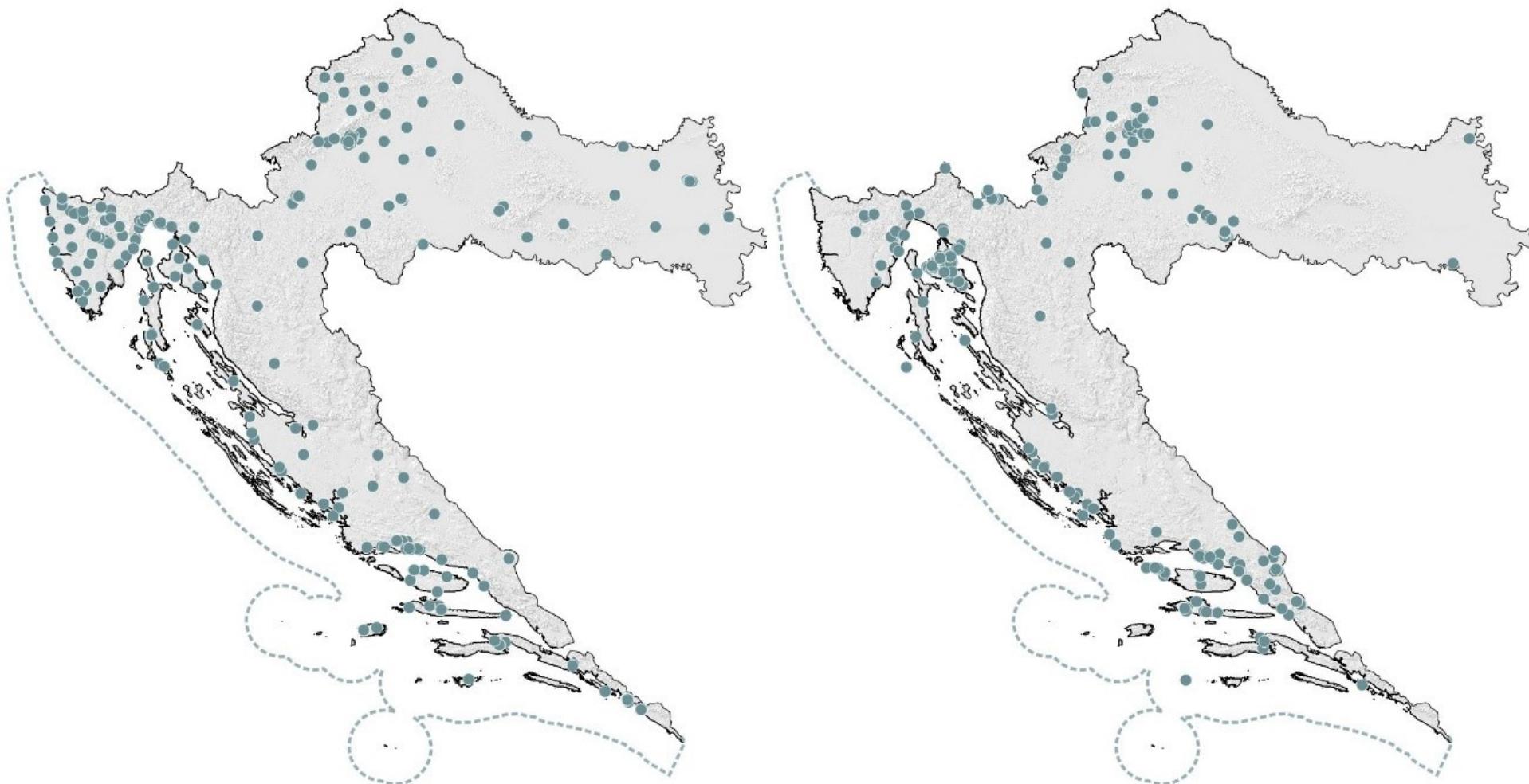
0 50 100 150 200 250 300 350 400 450 km

Zaštita prirode

Natura 2000

Krajobrazna osnova kao podloga

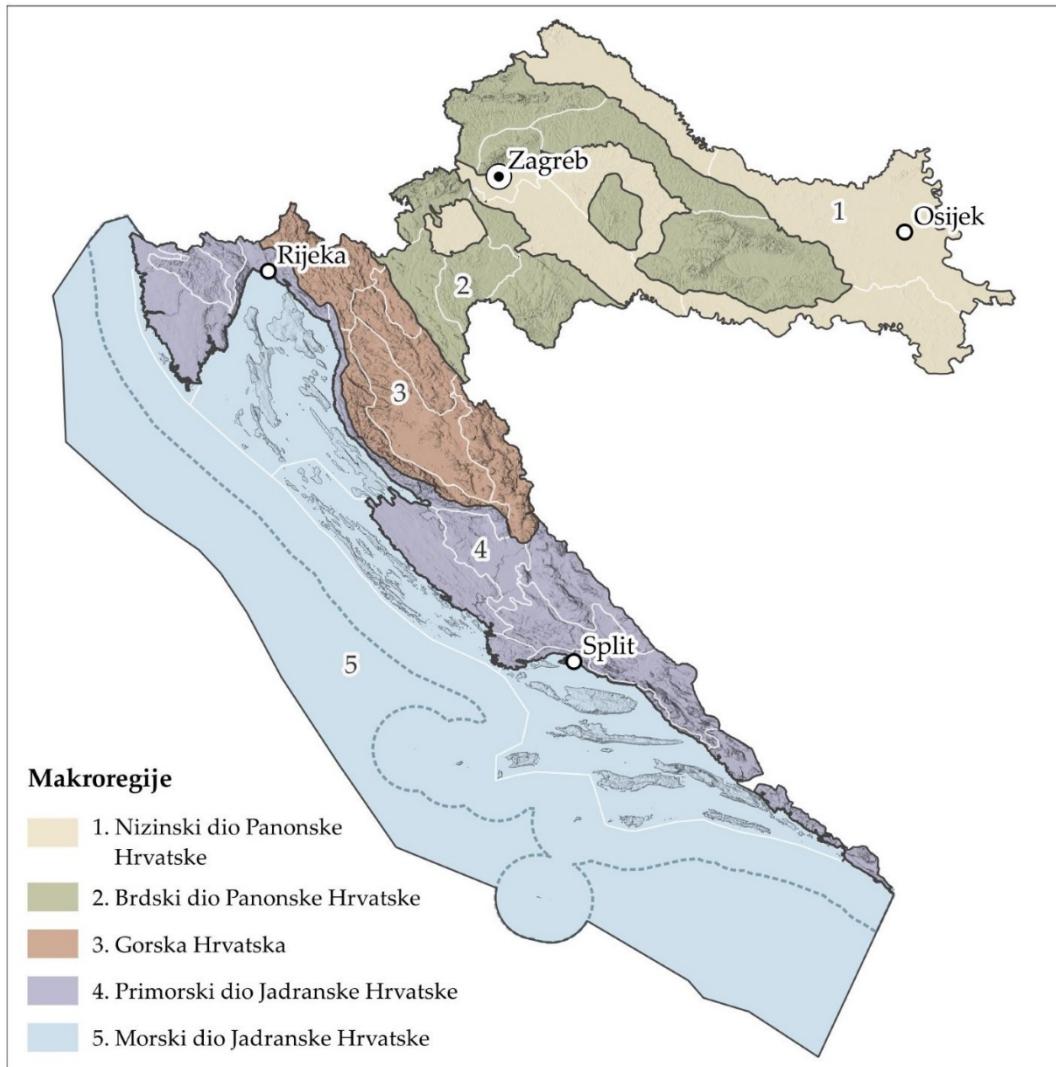
Urbane cjeline

Ruralne cjeline

Krajobrazne makroregije KORH

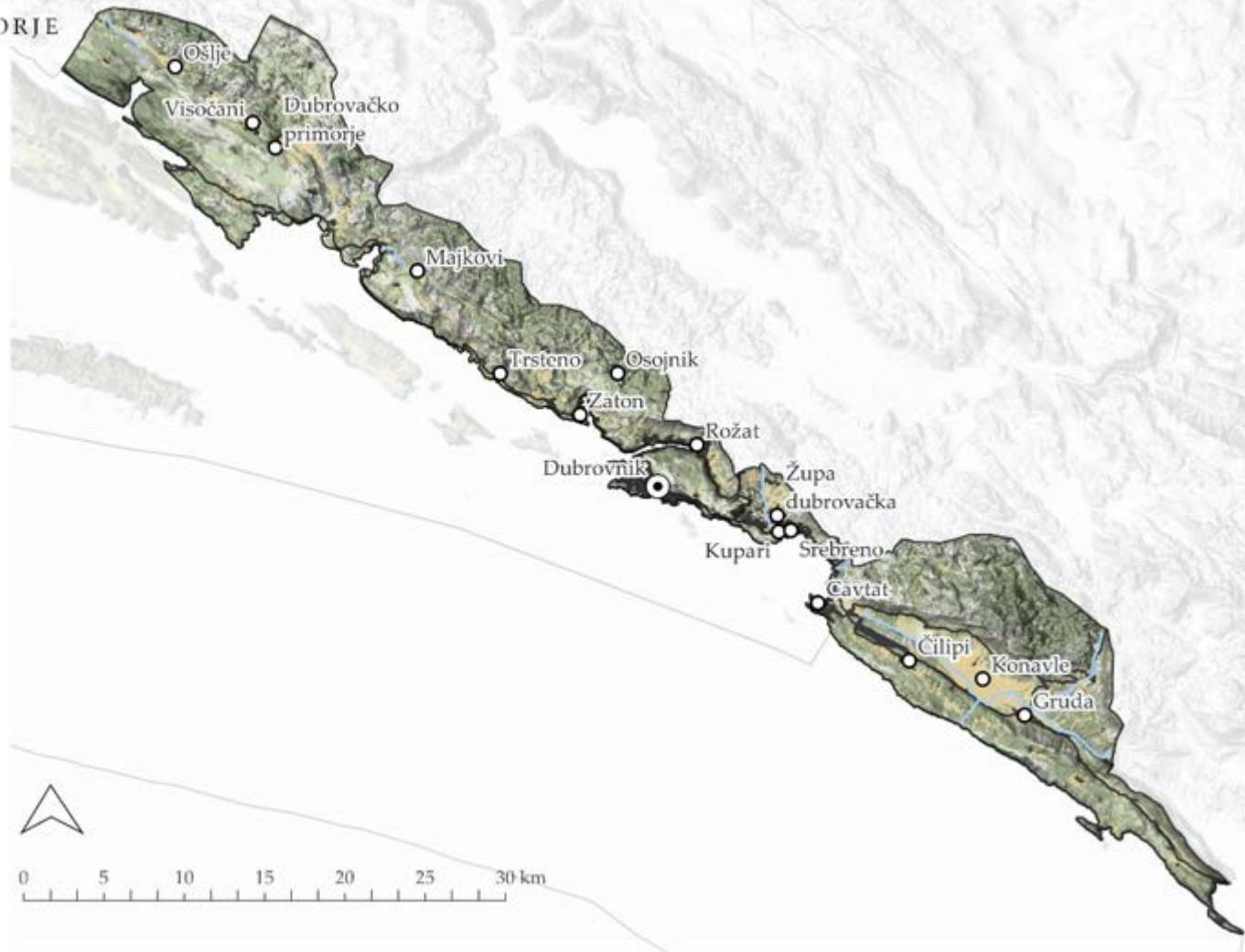

0 50 100 150 200 250 300 350 400 450 500 km

PRIMORSKA HRVATSKA - KOPNENI DIO

4.15. DUBROVAČKO PRIMORJE

Krajobrazna osnova kao podloga

Naziv krajobraznog tipa

Opis krajobraznog područja

Obuhvat/smještaj

Definirajući kriteriji

Ključna obilježja

Prirodna obilježja

Antropogena obilježja

Vizualno-doživljajna obilježja

Karakter krajobraza

Vrednovanje

Prirodne kvalitete

Antropogene kvalitete

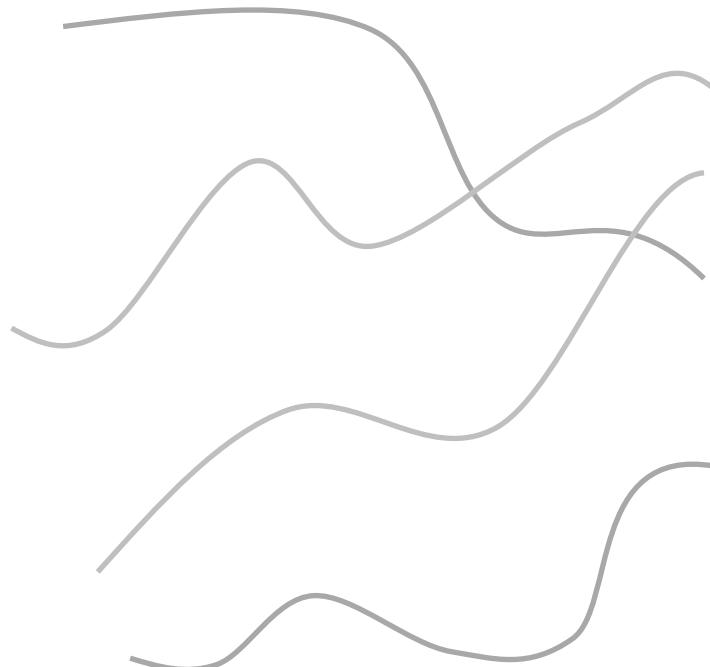
Vizualno-doživljajne kvalitete

Pritisci i pokretači aktualnih promjena u krajobrazu

Razvojne prijetnje

Ciljevi kvaliteta

Smjernice

interdisciplinarnost

KORH tim:

STUDIJA Krajobrazna osnova Republike Hrvatske

IZRAĐIVAČI

Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Svetošimunska cesta 25, HR-10000 Zagreb
i
Zelena infrastruktura d.o.o.
Fallerovo šetalište 22, HR-10000 Zagreb

NARUČITELJ

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine
Ul. Republike Austrije 20, HR-10000 Zagreb

VODITELJ IZRADE STUDIJE izv. prof. dr. sc. Goran Andlar

KOORDINATOR TIMA Višnja Šteko, mag. ing. prosp. arch.

ČLANOVI STRUČNOG TIMA

Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet, Zavod za ukrasno bilje,
krajobraznu arhitekturu i vrtnu umjetnost
izv. prof. dr. sc. Goran Andlar
izv. prof. dr. sc. Ines Hrdalo
mr. sc. Vesnica Koščak Miočić-Stošić
doc. dr. sc. Dora Tomić Reljić
izv. prof. dr. sc. Kristina Krklec
izv. prof. dr. sc. Vedran Rubinić

Zelena infrastruktura d.o.o.

Sunčana Bilić, mag. ing. prosp. arch.
Lara Bogovac, mag. ing. prosp. arch.
Marina Čačić, mag. ing. agr.
Dorotea Garašić, mag. ing. prosp. arch.
Zoran Grgurić, mag. ing. silv., CE
Sven Keglević, mag. ing. geol.
Karla Luić-Kmezić, mag. ing. prosp. arch.
Mirjana Meštrić, mag. ing. prosp. arch.
Helena Miholić, mag. ing. prosp. arch.
Andrijana Mihulja, mag. ing. silv., CE
Matea Petrović, mag. ing. prosp. arch.
Višnja Šteko, mag. ing. prosp. arch., CE
Fanica Vresnik, mag. biol.

Ekomena d.o.o.

dr. sc. Filip Šrajer, CE

Ask Atelier d.o.o.

Azra Suljić, dipl. ing. arh., CE
doc. dr. sc. Marija Premužić Ančić, d.i.a.
Dunja Naerlović, mag. ing. arh

VANJSKI SURADNICI

prof. dr. sc. Aleksandar Lukić
Ivan Šišak, mag. geogr.

Zaključak

Problematika prirodne i kulturne baštine se mora sagledavati integralno kako bi se postigao održivi razvoj - nedostatak međusektorske suradnje

Krajobrazna osnova je važna podloga za PUO, SPUO i HIA-u (KORH)

Klimatske promjene nas prisiljavaju na fleksibilne pristupe i možda na ublažavanja nekad vrlo rigoroznih zaštitnih odredbi (konzervatorske smjernice, ekološka mreža...)

Hvala na pažnji!

